VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU (NR 48)**

z dnia 15 grudnia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 48)

15 grudnia 2016 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia 98. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego (druk nr 1156),

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral**, **Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich obecnych. Dzisiejszy porządek posiedzenia Komisji obejmuje jeden punkt: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia 98. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Proszę pana posła Bartłomieja Wróblewskiego o uzasadnienie projektu uchwały w imieniu wnioskodawców.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, już na wstępie chciałbym podziękować pani przewodniczącej za to, że tak szybko rozpoczęliśmy merytoryczną pracę nad projektem uchwały.

Sprawa jest ważna. Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 roku było zbrojnym wystąpieniem Polaków przeciwko władzom pruskim. Ten zryw należał do największych i najważniejszych polskich sukcesów militarnych i politycznych w XX wieku. Powstanie Wielkopolskie objęło obszar Poznańskiego, tzn. Wielkopolski i Kujaw. Doprowadziło do oswobodzenia większości tego terenu, co później było ważnym argumentem w czasie konferencji pokojowej w Paryżu i doprowadziło do podjęcia decyzji o przyznaniu tych terenów Polsce.

Uchwała, której projekt rozpatrujemy, jest wyrazem szacunku wobec odwagi i poświęcenia powstańców, z których około 2000 poniosło śmierć. Uważam, że warto także podkreślić, że jest przypomnieniem i upamiętnieniem zmysłu politycznego organizatorów powstania i realistycznego wykorzystania okoliczności dla sprawy polskiej.

Mamy w Polsce piękną tradycję upamiętnienia wysiłku, ofiary tych, którzy polegli w powstaniach, tych, które się nie udały. Mówimy: *gloria victis*. W przypadku Powstania Wielkopolskiego 1906 roku, ale także tego najważniejszego z lat 1918/1919, możemy mówić o innej tradycji. W tym wypadku możemy powiedzieć nie chwała zwyciężonym, ale chwała zwycięzcom. To także był motyw, dla którego zdecydowałem się przygotować projekt tej uchwały.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram debatę. Czy są pytania i opinie? Bardzo proszę – pan poseł Michał Kamiński.

Poseł Michał Kamiński (UED):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Po pierwsze – słowa uznania za samą ideę uchwały jak i jej treść. Nie sposób nie zgodzić się z moim czcigodnym przedmówcą,

że to powstanie miało szczególny wymiar. Było jednym z niewielu udanych, jeśli nie jedynym tak naprawdę udanym powstaniem. Dziękuję za podkreślenie aspektu pewnej idei politycznej, która stała za Powstaniem Wielkopolskim. Przecież dzisiaj dokładnie wiemy, jaka siła polityczna dominowała w tym czasie w Wielkopolsce. Był to ruch narodowy. Skądinąd uwaga, że czczony niebawem przez nasz Sejm marszałek Rydz-Śmigły zasłynął prześladowaniem przed 1939 rokiem powstańców wielkopolskich, którzy byli narodowcami, jak i w ogóle ruchu narodowego, ale to zupełnie na marginesie.

Z całą pewnością upamiętnianie powstań, które się udały, jest rzeczą potrzebną, ponieważ, jak słusznie pan zauważył, mamy tendencję raczej do świętowania rocznic różnych narodowych tragedii, a nie sukcesów, a to powstanie z całą pewnością było sukcesem. Fakt, iż tak często wspominamy narodowe tragedie, stanowi dla mnie pewien dysonans poznawczy z wiarą żywioną także przez niektórych członków tej Izby o szczególnym umiłowaniu opatrzności dla naszego narodu. Gdyby w istocie to szczególne umiłowanie polskiego narodu przez Pana Boga na przestrzeni naszych dziejów było rzeczą tak konsekwentną i notoryczną, to nie musielibyśmy ciągle wspominać klęsk i tragedii.

Wysoka Komisjo, chciałem powiedzieć, że z pewnym zdumieniem i przykrością przeczytałem dzisiaj w mediach, iż tegoroczne obchody Powstania Wielkopolskiego po raz pierwszy w wolnej Polsce odbędą się przy sporze władz państwowych i władz samorządowych, sporze zupełnie niepotrzebnym. Myślę, że w ogóle szkodzącym idei, która zapewne z najszlachetniejszych pobudek kierowała ministrem obrony narodowej, który wprowadził tzw. apel smoleński do wszystkich możliwych uroczystości wojskowych. Absolutnie popieram ideę upamiętniania ofiar tej strasznej tragedii, jaką była katastrofa smoleńska, niemniej jednak tutaj dotykamy egzemplifikacji faktu, iż w jakimś sensie dewaluowanie tego wspomnienia, które powinno być wartością dla wszystkich Polaków, prowadzi do zupełnie nieszczęśliwych sytuacji, jak właśnie ta, z którą będziemy mieli do czynienia w tym roku w Poznaniu, kiedy władze samorządowe i władze państwowe nie będą w stanie wspólnie świętować, tylko dlatego że nie ma zgody władz samorządowych i – jak rozumiem – części innych organizatorów na przywoływanie, przy okazji uczczenia zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, ofiar tragedii smoleńskiej, które, jako żywo, nie mają wiele, a zgoła nic wspólnego z Powstaniem Wielkopolskim.

Na koniec, popierając projekt uchwały, zaapeluję do członków większości w tej Komisji, aby postarali się jakoś wpłynąć, byśmy niepotrzebnie nie generowali w Polsce tego typu konfliktów. Chcę bardzo wyraźnie powiedzieć, że nie powoduje mną jakakolwiek niechęć do upamiętniania ofiar tragedii smoleńskiej, ale raczej przekonanie, iż ten styl, w którym dzisiaj niektórzy – podkreślę – próbują tego dokonywać, w istocie nie służy tej słusznej idei. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę – pan poseł Tadeusz Dziuba.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, jako karny poznaniak przejdę do rzeczy i, jeśli można, zignoruję poprzednią wypowiedź.

Właśnie ze względu na wagę Powstania Wielkopolskiego chciałbym zaproponować rozszerzenie tej uchwały o jedno zdanie. Może je przeczytam, a następnie projekt tego uzupełnienia przedłożę koledze Wróblewskiemu. Chciałbym…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To jest nie ten moment, bo nie rozpatrujemy jeszcze tekstu uchwały.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS) spoza składu Komisji:

Dobrze, ale zaproponuję to uzupełnienie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS) spoza składu Komisji:

Byłoby to na końcu drugiego akapitu, czyli po słowach „niemal całej Prowincji Poznańskiej" proponowałbym dodatek: „i w konsekwencji do ustalenia zachodniej granicy II

Rzeczypospolitej. Szczególnym osiągnięciem militarnym powstania było zdobycie podpoznańskiego lotniska niemieckiego wraz z wyposażeniem, co dało początek polskiemu lotnictwu już w pierwszych tygodniach powstania, a także szybkie utworzenie Armii Wielkopolskiej, której jednostki później broniły kresów wschodnich w latach 1919-1920 i uczestniczyły w wojnie polsko-bolszewickiej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Panie pośle, stawia pan nas w trochę kłopotliwej sytuacji. To nie jest jedno zdanie i teraz wszyscy posłowie musieliby dostać to na piśmie.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS) spoza składu Komisji:

Napisałem, ale mam w jednym egzemplarzu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wrócimy do tego przy rozpatrywaniu tekstu uchwały. Bardzo proszę – pani przewodnicząca Iwona Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Dziękuję bardzo. Przyłączając się do głosów, do tej pory właściwie jednego głosu, bardzo dobrze oceniającego uchwałę, jej treść, chciałabym przyłączyć się do pochwały formy, bo jestem na to dość wyczulona. Zwięzłość i skoncentrowanie się na najważniejszym znaczeniu tego powstania, na najważniejszych faktach, wydaje mi się, że przystoi uchwałom podejmowanym przez Sejm.

Chcę tylko powiedzieć i dlatego poprosiłam o głos, bo przez moment miałam takie wrażenie, że nie jest to pierwsza uchwała czcząca wybuch Powstania Wielkopolskiego. Takie uchwały bywały. Nie mamy w praktyce eksponowania tego, że to jest w sprawie uczczenia 98. rocznicy. Mamy jakieś okrągłe rocznice. Może można tę uchwałę zostawić bez eksponowania 98. rocznicy, bo to wskazywałoby na jakąś wyjątkowość, a to nie jest wyjątkowe, czyli po prostu zostawmy powstanie i nie wprowadzajmy obyczaju, że co roku coś tu czcimy, bo do tej pory mieliśmy co 5 lat. Taka jest moja uwaga – bardzo ogólna.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę – pan poseł Bogusław Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Mam prośbę porządkową, żeby na przyszłość dołączać rodzaj bibliografii, tzn. jeżeli były już podejmowane jakieś uchwały w danej sprawie, to żeby je wymienić. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz. Nie wiem, czy to jest odpowiedni moment, ale powiem. Z tej uchwały nie bardzo wynika, przeciwko komu to powstanie było skierowane. Wprawdzie w jednym fragmencie jest zabór pruski, więc można się domyślać, ale może pan wnioskodawca wstawiłby gdzieś zdanie – edukacyjnie, młodzież, szkoły. Będzie dobrze to dopowiedzieć.

Trzecia uwaga – ogólna. Chciałbym zwrócić uwagę, że nie jest prawdą mówienie o tym, że Polacy jakoś nagminnie świętują swoje święto narodowe przy okazji klęsk. Proszę pamiętać, że ani 3 maja, który jest świętem narodowym, nie był żadną klęską, ani 11 listopada nie był klęską tylko dniem odzyskania niepodległości. Dzień porozumień gdańskich trudno uznać za klęskę. Owszem, jest jeden dzień – 1 sierpnia, który poświęcamy Powstaniu Warszawskiemu, ale nie zgadzam się na mówienie o tym, że w jakiś nadzwyczajny sposób czcimy martyrologię.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę – pan poseł Dariusz Piontkowski.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Oprócz uzupełnienia o Niemców, którzy powinni się pojawić, może warto powiedzieć, że to powstanie doprowadziło do tego, że Wielkopolska stała się częścią niepodległej Rzeczypospolitej, bo to wprost w tej uchwale nie wybrzmiało. Może warto dodać taki akapit czy fragment zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi i pytania? Nie ma. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały. Bardzo proszę – tytuł uchwały. W tej kwestii przychyliłabym się do uwagi pani przewodniczącej. To chyba musi być poprawka?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Podzielam pogląd pani przewodniczącej oraz dodałbym to, czego zabrakło w tytule, czyli słowo „Polskiej": „uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie uczczenia rocznicy".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, to jakoś zostało zjedzone.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Wykreślamy „98.".

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. Przemysław Sadłoń – Biuro Legislacyjne. Rzeczywiście, zapewne omyłkowo został pominięty wyraz „Polskiej". W kontekście wykreślenia liczebnika z tytułu uchwały mam pytanie: czy w konsekwencji w trzecim akapicie państwo też proponują wykreślić oznaczenie rocznicy? Czy w tym miejscu ma pozostać, że to jest 98. rocznica? Tam po raz kolejny pojawia się wskazanie, która to jest rocznica. Trzeci akapit: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Byłabym konsekwentna.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, konsekwentnie: „w rocznicę wybuchu".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jeszcze są uwagi do tytułu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu z poprawką pani poseł Iwony Śledzińskiej-Katarasińskiej? Nie ma. Komisja przyjęła tytuł uchwały.

Bardzo proszę – przechodzimy do akapitu pierwszego. Tu mamy uwagę Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

W formie swoistej autopoprawki chciałbym zaproponować nieco inne ujęcie tego akapitu: „Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie 1918 i 1919 roku to wyjątkowe wydarzenie na tle polskich zrywów narodowych. Jego sukces przyniósł wolność Wielkopolanom oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej, odradzającej się po 123 latach niewoli".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze uwagi do pierwszego akapitu? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Mam uwagę dotyczącą oznaczenia dat, które odnoszą się do nazwy powstania, zapisanych w projekcie z użyciem ukośnika. Językoznawcy proponują „z przełomu lat". Natomiast, zarówno w uchwale Sejmu z 2013 roku, jak i z 2008 roku, ta data jest zapisana przez myślnik, przez dywiz. Wydaje mi się, że z tych względów należałoby utrzymać redakcyjną ciągłość w tym zakresie, a więc początek tego akapitu brzmiałby: „Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie 1918-1919". Jeżeli oczywiście państwo zdecydowaliby się zgodzić z tą rekomendacją.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Panie pośle, co pan to?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Przepraszam bardzo, ale może „przełom lat" jest lepszy? Przepraszam bardzo, czy ono trwało 2 lata? Chyba nie trwało 2 lata, nie wiem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie jestem pewna, czy to dobrze brzmi w uchwale: „z przełomu lat".

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Też mam takie poczucie, że mimo wszystko sformułowanie „1918-1919" jest zręczniejsze językowo niż „z przełomu lat".

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Dobrze. Wydaje mi się, że to powstanie nie trwało pełnych 2 lat, a to tak by sugerowało.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu pierwszego wraz z „autopoprawką" przedstawiciela wnioskodawców i z uwagą Biura Legislacyjnego? Nie ma.

Przystępujemy do akapitu drugiego. Bardzo proszę – czy są uwagi? Bardzo proszę – pan poseł.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Chciałbym sformułować podobną autopoprawkę: „Wybuch powstania poprzedziły wielomiesięczne zabiegi polityczne oraz przygotowania organizacyjne i militarne społeczeństwa polskiego w zaborze pruskim. Przyjazd Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania w dniu 26 grudnia 1918 r. spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem polskich mieszkańców miasta. Nazajutrz, 27 grudnia 1918 r. wybuchły walki, które w krótkim czasie doprowadziły do oswobodzenia niemal całego Poznańskiego. Powszechny ludowy zryw miał swe oparcie w doskonałej organizacji polskiego społeczeństwa, sprawności władz cywilnych i wojskowych, solidarnej współpracy wszystkich grup społecznych. Na czele polskiego ruchu stanął Komisariat Naczelnej Rady Ludowej, w skład którego wchodził m.in. ksiądz Stanisław Adamski i Wojciech Korfanty. Wojskami powstańczymi dowodził najpierw generał Józef Taczak a następnie generał Józef Dowbor-Muśnicki – organizator Armii Wielkopolskiej".

Tu oczywiście można byłoby rozważyć dodanie tego fragmentu, który zaproponował pan poseł Dziuba.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Na razie pozostańmy przy tym, co mamy.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Niech zostanie przy tym, co mówi pan poseł.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Szczególnie że zaproponował pan, panie pośle, wiele zmian. Bardzo proszę – pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Przepraszam, panie pośle, ja broń Boże, nie protestuję przeciwko tym formom, które teraz pan nam odczytuje, ale robi się to trochę inna uchwała i powinniśmy to zobaczyć.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Mógłbym jeszcze raz przeczytać?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

To przeredagowanie prawdopodobnie wychodzi na dobre uchwale, ale ja to czuję intuicyjnie. Jednak potem jest to dokument…

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Dziękuję pani poseł za zaufanie.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
To jest dokument sejmowy, więc właśnie jest brak zaufania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Właśnie pani poseł nie ma zaufania.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Nie mam do końca.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Niestety, to jest, panie pośle, dużo zmian i powinniśmy zobaczyć ją na piśmie, a tak to nie bardzo to widzę, chyba że z niektórych pan zrezygnuje, a szybko przejdziemy kolejne zdania akapitu.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
W takim razie może po kolei poszczególne zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Bardzo proszę pierwsze zdanie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Wybuch powstania poprzedziły wielomiesięczne zabiegi polityczne oraz przygotowania organizacyjne i militarne społeczeństwa polskiego w zaborze pruskim”.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
To może być, bo to jest z naszej uchwały.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Zdanie drugie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Przepraszam, czy jest sprzeciw co do przyjęcia tej propozycji przedstawiciela wnioskodawców? Nie ma. Jest sprzeciw?

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):
Nie, ale czy mogę coś powiedzieć?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
A propos zdania drugiego, do którego teraz przechodzimy?

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):
A propos tego zdania i w ogóle całości. Mogę?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):
Pani przewodnicząca, jeśli każde zdanie będziemy tak przyjmować, to potem może to nie mieć jakiegoś logicznego ciągu. Może najpierw ustalmy, co pan chce powiedzieć – po kolei te wszystkie zdania i potem dopiero w całości, bo nie wiadomo, czy po prostu będzie to logicznie brzmiało.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Pan już przeczytał, przedstawił nam w całości propozycję. Nie zaakceptowaliśmy przyjęcia jej w tym trybie…

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):
Rozumiem, tylko chodzi o to, żebyśmy przyjmowali poszczególne zdania…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy jest sprzeciw do przyjęcia tego zdania?

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):
Nie, nie ma.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Nie ma, to dzięki. Przechodzimy do zdania drugiego – bardzo proszę.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Przyjazd Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania w dniu 26 grudnia 1918 r. spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem polskich mieszkańców miasta”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
To są zmiany, które nie wprowadzają nowych treści, nie są merytoryczne. To jest zmiana tylko stylistyczna, więc nie sądzę, żeby tu był jakiś problem, żebyśmy nie mogli w ten sposób procedować. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia drugiego zdania w zaproponowanej formie? Nie ma, to jest lepsze. Trzecie zdanie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Trzecie zdanie: „Nazajutrz 27 grudnia 1918 r. wybuchły walki, które w krótkim czasie doprowadziły do oswobodzenia niemal całego Poznańskiego”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy jest tutaj potrzebna ta data? Biuro Legislacyjne chciało to wziąć w przecinki, ale…

Legislator Przemysław Sadłoń:
Taka była sugestia językoznawców, aby to wtrącenie w postaci daty zamieścić w przecinkach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Tak, ale wydaje mi się, że po prostu możemy zrezygnować z tej daty.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Jak „w krótkim czasie”, to wychodzi na moje, że to nie trwało całe 2 lata.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Poseł wnioskodawca?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Ja się zgadzam, żeby wykreślić tę datę, jeśli jest taka wola Komisji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Wydaje się, że nie ma takiej potrzeby. To nie jest coś, co koniecznie musi się znaleźć w uchwale. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego zdania? Niech pan przeczyta jeszcze raz, panie pośle.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Nazajutrz wybuchły walki, które w krótkim czasie doprowadziły do oswobodzenia niemal całego Poznańskiego”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy jest sprzeciw? Nie ma. Przechodzimy do następnego zdania.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Powszechny ludowy zryw miał swe oparcie w doskonałej organizacji polskiego społeczeństwa, sprawności władz cywilnych i wojskowych, solidarnej współpracy wszystkich grup społecznych”.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Mieliśmy to w pierwszym zdaniu.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Nie, tego nie…

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
„zabiegi polityczne i przygotowania militarne”.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Pierwsze dotyczy czasu przygotowań i wcześniejszych zabiegów, pokazania, że to powstanie nie wybuchło w politycznej i organizacyjnej próżni, natomiast dalej jest opis tego, co się zdarzyło.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Niech pan przeczyta jeszcze raz to zdanie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

„Powszechny ludowy zryw miał swe oparcie w doskonałej organizacji polskiego społeczeństwa, sprawności władz cywilnych i wojskowych, solidarnej współpracy wszystkich grup społecznych".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego zdania?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

A może wystarczyłoby to ostatnie, ta solidarność. Chodzi mi o to, żeby…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Żeby nie było powtórzenia tej kwestii organizacyjnej.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

…nie było powtórzeń, tak, bo oparcie miał w tej solidarności.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Tu jest kilka elementów: „organizacja"…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale to mamy.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Drugi element to jest „sprawność władz cywilnych i wojskowych", czyli nie tylko władz wojskowych i trzeci „solidarna współpraca wszystkich grup społecznych".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rzeczywiście jest to podkreślenie zbiegu tych trzech elementów, które sprawiły, że powstanie było zwycięskie. Bardzo proszę – pan poseł Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jeśli dobrze rozumiem intencje wszystkich fragmentów proponowanego zdania, to chyba słowo „organizacji" pada tu w innym kontekście niż na początku akapitu. Tam jest mowa o organizacjach militarnych, a na końcu jest mowa o organizowaniu się całej społeczności. Wbrew pozorom chyba nie ma tutaj powtórzenia, jeżeli dobrze rozumiem intencje, tylko słowo brzmi i wygląda tak samo. Myślę, że to można pogodzić.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Inne znaczenie tego samego słowa.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeszcze raz powtórzę pytanie – czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego nowego zdania akapitu drugiego, zaproponowanego przez przedstawiciela wnioskodawców? Nie ma. Przechodzimy do następnego zdania.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

To jest ostatnie zdanie tego akapitu – uważam, że ważne, bo personalizujące: „Na czele polskiego ruchu stanął Komisariat Naczelnej Rady Ludowej, w skład którego wchodził m.in. ksiądz Stanisław Adamski i Wojciech Korfanty, wojskami powstańczymi dowodził najpierw major Stanisław Taczak…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale to już jest drugie zdanie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
To jest jedno zdanie – „a następnie generał Józef Dowbor-Muśnicki organizator Armii Wielkopolskiej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
To nie mogą być dwa zdania?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Mogą być.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Pan poseł chciał lepiej, żeby miał tylko jedno zdanie,

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Krótsze zdania zawsze są lepsze.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Można postawić kropkę po „Korfanty" i zacząć wielką literą: „Wojskami powstańczymi dowodził najpierw major Stanisław Taczak". Można to podzielić na dwa zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
W takim razie niech pan jeszcze raz przeczyta pierwszy człon, pierwsze zdanie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Na czele polskiego ruchu stanął Komisariat Naczelnej Rady Ludowej, w skład którego wchodził m.in. ksiądz Stanisław Adamski i Wojciech Korfanty".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
I kropka.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Tak, której nie postawiłem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy są uwagi do tego zdania? Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Reagując tak na bieżąco – tam chyba powinna być liczba mnoga czasownika: „w skład której wchodzili". Są wymienione dwa nazwiska, więc wydaje się, że z językowego punktu widzenia powinna być użyta liczba mnoga.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Chyba zgubiliśmy pewną rzecz, tzn. te zmiany wymagają złożenia poprawek. Ja je przejmę, tylko trzeba je wziąć od pana posła, a ja je podpiszę.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
„Wojskami powstańczymi dowodził najpierw major Stanisław Taczak, a następnie generał Józef Dowbor-Muśnicki organizator Armii Wielkopolskiej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Niepotrzebne jest słowo „najpierw": „dowodził major Stanisław Taczak a następnie generał". Wiadomo, że ten był pierwszy a ten drugi.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Przyjmuję tę uwagę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego zdania, oczywiście wraz z uwagą pani przewodniczącej? Nie ma. W takim razie kończymy akapit drugi. Teraz akapit trzeci. Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS) spoza składu Komisji:
Proponowałem rozszerzenie akapitu drugiego. Moją ideą było zwrócenie uwagi na trzy dosyć ważne rzeczy, których nie było w pierwotnej wersji uchwały. Po pierwsze – to,

że Powstanie Wielkopolskie w zasadniczy sposób wpłynęło na ukształtowanie zachodniej granicy Polskiej. Bez Powstania Wielkopolskiego nie byłoby takiej II Rzeczypospolitej, jaką znamy. Po drugie – właściwie w pierwszych dniach powstania powstało polskie lotnictwo na bazie największej zdobyczy militarnej, jaka kiedykolwiek zdarzyła się wojsku polskiemu. Było to 6 stycznia 1919 roku. Trzeci element – to, że szybko sformowano regularną armię zwaną potocznie Armią Wielkopolską, przy czym kresowiacy zachodni walczyli na kresach wschodnich i w wojnie polsko-bolszewickiej. Takie były moje idee. Pani przewodnicząca, bardzo przepraszam. Nie mogę przełożyć spotkania, na które jestem umówiony z panem ministrem Szyszko, więc muszę się odmeldować i powierzam państwu te uzupełnienia. Moim zdaniem, one są ważne. Przykro mi, że nie mogę ich osobiście tutaj bronić. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że zbyt wydłużylibyśmy tę uchwałę. Potrzebujemy jakichś propozycji, bo „do ustalenia zachodniej granicy II Rzeczypospolitej”, to jest istotne. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Gapińska (PO):

Pani przewodnicząca, w uchwale pierwotnie proponowanej prawie wszystko się zawiera – poza takimi bardzo szczegółowymi rzeczami. Myślę, że to będzie przegadane i mało czytelne. Naprawdę, nie wpisywałabym tego w całości. W tej chwili po autopoprawkach pana posła jest to raczej dobrze napisane. Nie widzę sensu, żeby to wszystko wpisywać. Po prostu będzie bałagan w tej uchwale, będzie ona mało czytelna. Może jedno zdanie, jeżeli pani uważa…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł, ale właśnie powiedziałam, że zastanowiłabym się nad pierwszym zdaniem.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Poproszę o końcówkę poprzedniego zdania, bo nie mamy tekstu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Teraz już nie ma „Prowincji Poznańskiej”.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Celowo wykreśliłem to pojęcie, bo rzeczywiście nie powinno się tu znaleźć. Wydaje mi się, że w jakimś stopniu myśl, którą wyraził pan poseł Tadeusz Dziuba, mamy już w pierwszym akapicie w drugim zdaniu: „Jego sukces przyniósł wolność Wielkopolanom oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej, odradzającej się po 123 latach niewoli”.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, ale jakbyśmy chcieli te granice…

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Być może tak: „przyczynił się do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej i ustalenia zachodniej granicy Polski”. Krótko mówiąc – dodać ten fragment w pierwszym akapicie, rozszerzyć drugie zdanie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak. Niech pan jeszcze raz przeczyta końcówkę drugiego zdania.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

„Jego sukces przyniósł wolność Wielkopolanom oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej, odradzającej się po 123 latach niewoli”.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie, tu nie ma miejsca. Jak było po „Dowbor-Muśnickim”?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Po: „a następnie generał Józef Dowbor-Muśnicki organizator Armii Wielkopolskiej” można dodać, że „powstanie przyczyniło się do utrwalenia zachodniej granicy Polski”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan przewodniczący Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Prosiłbym o to, żeby pan poseł powtórzył pomysł na umieszczenie fragmentu odnośnie do zachodniej granicy w pierwszym akapicie. Jak to miałoby brzmieć?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Raczej szukam tego pomysłu, bo tu jest mowa o utrwaleniu niepodległości Rzeczypospolitej.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tu nie bardzo pasuje, to zdanie jest dobre.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Można dodać krótkie zdanie, tak jak proponują panie przewodniczące, na końcu drugiego akapitu: „Powstanie przyczyniło się do ustalenia zachodniej granicy II Rzeczypospolitej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie bardzo pasuje, to prędzej do pierwszego. Po prostu dołożyć to zdanie w pierwszym akapicie.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Jeśli – powtarzam – jeśli, to tak: „Jego sukces przyniósł wolność Wielkopolanom oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości Rzeczypospolitej odradzającej się po 123 latach niewoli, a także ustalenia zachodniej granicy państwa". To wszystko już nie jest takie zręczne.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie. Jak brzmiało poprzednie zdanie, które pan powiedział?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

To było na końcu drugiego akapitu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie szkodzi, niech je pan powtórzy.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

„Powstanie przyczyniło się do ustalenia zachodniej granicy II Rzeczypospolitej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dlaczego nie może być w pierwszym akapicie?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Wtedy dwukrotnie w zdaniu drugim i trzecim pojawia się czasownik „przyczynił" i „Rzeczypospolitej".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Trudno, odłóżmy to, nie mamy propozycji. Przykro nam bardzo. Pan przewodniczący Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

„Jego sukces przyniósł wolność Wielkopolanom oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości i ustalenia zachodnich granic Rzeczypospolitej". Może tu: „utrwalenia niepodległości i ustalenia zachodnich granic Rzeczypospolitej" – wtrącić to między „niepodległości" a „Rzeczypospolitej".

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Tak, wtedy trzeba by wykreślić słowa „odradzającej się po 123 latach niewoli".

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Nie, nie trzeba.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
„do utrwalenia niepodległości i ustalenia zachodniej granicy Rzeczypospolitej odradzającej się po 123 latach niewoli”. Jest tylko taka możliwość, ale to już może pozostawimy do decyzji przedstawiciela wnioskodawców.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Nie mam wyrobionego poglądu, ale można dodać ten fragment.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Myślę, że to jest dosyć istotna konsekwencja powstania.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Tak – „oraz przyczynił się do utrwalenia niepodległości i ustalenia zachodniej granicy Rzeczypospolitej odradzającej się po 123 latach niewoli”. To jest zgrabne sformułowanie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy jest sprzeciw wobec powrotu do prac nad pierwszym akapitem? Nie ma. Czy możemy przyjąć tę propozycję, czy jest sprzeciw? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Mam tylko wątpliwość formalną. Rozumiem, że pan poseł zgłasza tę poprawkę jako odrębną w odniesieniu do propozycji zgłoszonej przez pana posła Dziubę. Z formalnego punktu widzenia ta propozycja jest aktualna. Pana posła nie ma, więc nie może jej wycofać, a państwo w jakiś sposób powinni się do niej odnieść.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Ona ma status poprawki.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak, natomiast jest ona znacznie szersza niż propozycja złożona przez pana przewodniczącego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Pan poseł Tadeusz Dziuba nie jest członkiem Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Nie szkodzi, może złożyć poprawkę. Złożył taką propozycję i podpisał ją. Formalnie nie ma możliwości jej wycofać, bo go nie ma. Krótko mówiąc – muszą państwo rozstrzygnąć to w głosowaniu, aby nie było żadnych wątpliwości formalnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Dobrze. Kto jest za przyjęciem poprawki złożonej przez pana posła Tadeusza Dziubę? (0) Kto jest przeciw? (8) Kto się wstrzymał? (4)

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Ale idea w jakimś stopniu została zrealizowana, prawda?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Tak jest. Tylko dlatego odrzuciliśmy tę poprawkę, że w zasadzie jest tutaj jakby jeszcze jeden pomysł przemycenia do tekstu uchwały jeszcze jednej idei.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):
Pomysł – nie, tylko problem. Umieściliśmy bardzo ważną kwestię ustalenia zachodniej granicy. Kwestia Armii Wielkopolskiej pojawiła się później, w autopoprawce, czyli jest, ale został problem lotnictwa i nie wiem, co z tym lotnictwem.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Naprawdę, proszę państwa, była dobra uchwała i proszę jej nie rozmydlać.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Mogę obiecać panu posłowi, że jest inny dobry pomysł na to, by uczynić zadość temu oczekiwaniu, rzeczywiście ważnej kwestii, ale już nie w tej uchwale.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Nie w tej, ona już stanowi pewną całość. Znajdują się tu dwie idee z propozycji pana Tadeusz Dziuby. Nie chodzi o to, że zaprzeczamy temu, co tutaj jest zaproponowane, tylko chodzi o kształt uchwały, prawda?

Przechodzimy do akapitu ostatniego, trzeciego. Czy są uwagi? Tu chyba gdzieś uciekło słowo „powstańców”, tak? „Sejm (…) przypomina o dojrzałości politycznej i poświęceniu powstańców”.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Uważam, że to jest dobra propozycja.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Nie wiem, czy tylko powstańców, bo jeżeli już, to ja bym tu napisała „Polaków”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Albo „Polaków”, nie upieram się przy określeniu, tylko…

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Tak chyba lepiej? O powstaniu już mamy, ogrzejmy się w tym blasku zwycięstwa.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Dziękuję za tę uwagę. Czy są jeszcze inne uwagi? Rozumiem, że „98.” już nie ma, bo to jest konsekwencja. Czy są jeszcze inne uwagi do ostatniego akapitu?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy słowo „zwycięzcom” powinno być pisane małą czy wielką literą?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Wydaje mi się, że nie ma tutaj jakichś wyraźnych reguł językowych. To jest raczej kwestia inwencji. Nie jestem specjalistą w zakresie językoznawstwa, natomiast wydaje mi się, że reguły, które pozwalają na szczególne uczczenie jakiejś grupy, pozwalałyby też zapisać to wielką literą. Proszę nie traktować tej opinii jako wiążącej.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Jeśli można, to jednak nie funkcjonuje to jako nazwa własna. Rzeczywiście, rzadko używamy takiej zbitki i nie jest mi potrzebna wielka litera.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Po łacinie to jest „gloria victoribus”

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Ale jaką literą?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Małą.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Czy mam to rozumieć jako uwagę do tekstu?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
Nie, myślę, że…

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):
Nie, było pytanie pana posła.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:
To tylko erudycyjna uwaga.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):
Może posłużmy się łaciną do decydowania o wielkości zastosowanych liter, chociaż graficznie bardzo ładnie by wyglądało, jak „zwycięzcom” byłoby wielką literą, co też jest istotne, prawda?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Myślę, że to jest dopuszczalne.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca, uważam, że język uchwał może być troszeczkę inny, bo one czemuś służą, prawda? Panie pośle?

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS) spoza składu Komisji:

Uważam, że jedno i drugie rozwiązanie jest dobre, natomiast chodzi o to, jaka jest państwa opinia w tej materii.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł Lichocka wnosi o to, żeby to była wielka litera. Czy jest sprzeciw? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia ostatniego akapitu wraz z tymi zmianami, czyli na końcu pierwszego zdania „Polaków" i „Zwycięzcom" wielką literą? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem tekstu uchwały wraz z przyjętymi zmianami? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja podjęła uchwałę jednogłośnie. Proponuję przyjąć wniosek o upoważnienie Biura Legislacyjnego do dokonania poprawek redakcyjno-stylistycznych zaakceptowanych przez Komisję. Jeśli nie ma sprzeciwu, to rozumiem, że Komisja to zaakceptowała. Zamykam ten punkt… Przepraszam, zawsze zapominam o sprawozdawcy. Pozostało nam jeszcze ustalenie posła sprawozdawcy. Proponuję panią poseł Joannę Lichocką. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Dopiero teraz zamykam pkt I.

Tradycyjnie – czy są sprawy różne? Bardzo proszę – pan poseł Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Chciałbym zapytać panią przewodniczącą, czy nie można by dokonać jakichś zmian proceduralnych w sprawach procedowania tych uchwał. Czy nie można by powołać podkomisji stałej ds. redakcji, w której byliby miłośnicy historii, barwy, broni? Na posiedzeniu Komisji przedstawialiby ewentualnie sporne kwestie, które wynikają z ich wewnętrznej debaty. Uważam, że ten tryb pracy Komisji jest trochę stratą czasu – redagowanie w sposób zbiorowy, wiecowy, uchwał, posuwanie się do szczegółowych lingwistycznych rozważań. To powinno być wcześniej poprzedzone rozmową, po pierwsze – tego, kto składa projekt i tak jak mówię, stałej podkomisji do rozważania tych kwestii lingwistyczno-historycznych.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozważę to, jak to jest proceduralnie. Rzeczywiście, wydaje mi się, że to jest dobra propozycja. Bardzo proszę – pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mogę tylko powiedzieć, że bezsprzecznie jeszcze lepszą propozycją było to, co akurat nasz klub, panie pośle, proponował od dawna. Ta komisja powinna powstać i powinna powstać przy prezydium. Są różne typy uchwał o różnym charakterze. Tak nieszczęśliwie się składa, że wszystkie są wrzucone do Komisji Kultury i Środków Przekazu, a dotyczą techniki, nauki, polityki, stosunków społecznych, nie tylko samej historii. Taka stała komisja czy podkomisja, także z ekspertami historycznymi, bardzo przydałaby się w Sejmie. Co prawda uchwały zajmują ¾ naszego czasu, ale jesteśmy średnią komisją i jeżeli powołamy taką stałą podkomisję – jedną, od uchwał – to ja zaproponuję inne stałe podkomisje, bo tak nie może być. Raczej szukałabym rozwiązania w porozumieniu z Prezydium Sejmu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest tu aspekt, którego pan, panie pośle, chyba nie bierze pod uwagę składając tę propozycję. To przyjdzie do Komisji i posłowie dalej będą mieli uwagi, To wróci do Komisji i to nie znaczy, że Komisja przyjmie zaproponowany przez podkomisję tekst, tylko dalej będzie nad tym praca i będą uwagi, posłowie mają do tego prawo. Zresztą, podkomisja też pracowałaby zbiorowo, myślę, że nie ma innej możliwości. Często – to dotyczy wszystkich klubów, panie pośle – posłowie uświadamiają sobie, że warto by uczcić pamięć jakiejś osoby czy

wydarzenia i rzeczywiście warto, ale przypominają sobie o tym w ostatniej chwili. To jednak trochę by nam skomplikowało i wydłużyło czas pracy nad taką uchwałą.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Rozumiem, dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pan poseł Michał Kamiński.

Poseł Michał Kamiński (UED):

Rozumiem wniosek pana posła Sonika, niemniej jednak się z nim nie zgadzam, czuję się ubogacony dzisiejszą dyskusją. Uważam, że 45 minut, które poświęciliśmy na tę uchwałę, to nie jest jakiś gigantyczny czas, a i tak w naszym Sejmie mamy dość mało sytuacji, w których nie musimy się o cokolwiek przesadnie kłócić, a jeżeli się spieramy, to jest to spór, nazwijmy to, merytoryczny, który tak naprawdę dotyczy wspólnej intencji. Nie widzę niczego złego, że właśnie do Komisji Kultury i Środków Przekazu trafiają projekty uchwał…

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

13 grudnia nie przyjęliśmy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie zdążyliśmy.

Poseł Michał Kamiński (UED):

Co więcej, powiem, że nie sposób nie przyznać racji pani przewodniczącej. I tak z procedury wynika, że taka uchwała trafi pod nasze obrady, a sądzę, że raczej nikt w naszej Komisji nie znalazł się przypadkowo. Raczej wszyscy chcieliśmy tutaj przyjść i to oznacza, że generalnie jesteśmy zainteresowani tematyką, której dotyczą różne uchwały. W związku z tym zawsze będziemy mieli coś do powiedzenia i do dodania. Trzeba to przyjąć z dobrodziejstwem inwentarza. W moim przekonaniu zostawmy to tak, jak jest. Taka jest moja opinia.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle, za tę uwagę. Przecież wczoraj też była bardzo ciekawa dyskusja dotycząca uchwały upamiętniającej marszałka Rydza-Śmigłego. Tak naprawdę pierwsze czytanie to był ten czas pracy Komisji, potem praca nad tekstem trwała już króciutko, więc rzeczywiście szkoda by to tracić.

Czy są jakieś inne sprawy różne? Nie ma. Dziękuję państwu bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.